

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Caput I. Institutum operis & divinæ opis imploratio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

1

HISTORIÆ
PROVINCIAE PARAQUARIÆ
SOCIETATIS JESU.
LIBER PRIMUS.

AMERICA est omnis in Borealem & Australem divisa partem. Pars Australis gemino circumfusa mari, Peruanos & Brasilos ad utrumque litus aliquousque protensos habet: neutris ad interiora terræ multum se recipientibus, nisi quæ argenti auri-que fames, aut bonitas glebæ, hinc Lusitanos, inde Hispanos allicit. Quidquid verò inter Brasiliam, & Peruviam terrarum est, & deinceps inter mare Atlanticum, Pacificumque, longissimo tractu ad fretum usque Magellanicum intercipitur,

id omne fermè Chileni, Tucumanes, Paraquarii que, & iis subcensitæ regiones latissimè habitant. Porro novus hic orbis, ad normam veteris, in duas ingentes peninsulas isthmo distractus, proximè elapso sæculo, externum imperium bono suo pati coactus est: nam inde factum singulari Dei beneficio, & Catholicorum Regum incredibili curâ, sumptuque, ut quaquà latè imperat Hispanus, regnet etiam Fides Christiana: quòd si aliquæ nationes hætenus Christum non agnoverint, non Hispano Regi, sed aut Barbarorum pervicaciæ, aut, quod ubique fieri solet, privatorum quorundam mortalium motibus, vitio verti debet. Cæterum quid per reliquam Americam ab Societate JESU ad introducendam conservandamque Fidem Christianam gestum sit, alii narrabunt: mihi verò jussu Majorum res Paraquatiæ, Tucumaniz, & Chilensis regni, latissimarum ad Austrum regionum, quæ anno millesimo sexcentesimo septimo in unam Societatis provinciam coaluerunt, compendiosè scripturo, commodum visum est de Hispanorum in eas terras ingressu, de fundatis ab iisdem urbibus, de Sacrorum prima introductione, & rerum ante fundationem provincie ab Societatis hominibus gestarum primordiis, duobus initialibus libris pauca prælibare, ut reliqua deinde magis in comperto sint: placuit enim Orlandinum imitari, qui res ab Divo Ignatio, & primis ejus sociis ante Societatis confirmationem patratas, toridem libris summatim comprehendit, antequam fundatæ Societatis initia progressumque explicatiùs per annos digerat. Nec displicet magnorum virorum exemplo rerum scribendarum authoritati fideique præcavere, obtentu Religiosæ professionis mendaciorum securæ, & veritati consecratæ.

Tu verò bonorum omnium author Deus (nam Numine non invocato, & sine divinis auspiciis, Religiosum scriptorem calamum exerere non decet.) Tu, inquam, qui vires tot Societatis nostræ Heroibus in his Australibus novi Orbis regionibus ad dilatandum Christianum imperium infudisti, mihi etiam eadem vestigia ab quinque jam lustris non æquis passibus sequenti, assiste. Tu stilum Latinum longo barbaricæ linguæ usu obtusum, Sedium tuarum assitricis Sapientiæ cote exacue, & si quid pro conditione humani judicii aberret, in rectum veritatis tramitem suaviter reduc. Tu rerum scribendarum in infinita prope copia delectum suggere, ut ad posteras ætates, longinquosque populos dexteræ Tux operâ, pro augenda Tui Nominis & servorum tuorum gloria, non omninò indecorè transmittantur.

Bellum Pizarus in Americam intulerat, & Hispani, eo duce, Ingæ Regis divitiis intenti, maximam terrarum partem mari Pacifico adjacentem occupatum ibant; cum pluribus insedit animus per maris Atlantici littora viæ compendium inquiri posse, quo minori periculo circumductuque Peruvia, quam auri argenti-

CAPUT
I.
Institutum
operis & di-
vinæ opus
implicatio.

CAPUT
II.
Lusitani
primi Pa-
quariam
infeliciter
explorant.

A

que